

vedtages eller ej. Den Skade, der er sket, er, at man har givet dem en Ret til at rejse hjem, naar deres Soldatertid er udløben. Det kunde de ikke i Forvejen.

Neergaard: Jeg vil blot sige, at jeg anerkender den Imødekommen og Forhandlingsvenlighed, der er vist fra alle Partiers Side, ogsaa fra Landstingets, men jeg kan ikke mene, at Lovforslaget absolut er blevet forbedret ved de Ændringer, der ere vedtagne i det andet Ting. Alligevel er det, som jeg betragter som Kernen i Forslaget, bevaret, og derfor vil jeg ligesom andre ærede Medlemmer anbefale at stemme for Forslaget.

Hammerich: Jeg kan ikke se bedre, end at saaledes som § 12 er affattet, vil man netop naa det, som de militære maa ønske, nemlig at Soldaterne kunne blive behandlede ogsaa paa et Sanatorium og helst da paa Sanatorier i Nærheden af deres Hjemstavn. At det kan ske paa Statens Bekostning, er ikke udelukket og vil sandsynligvis netop finde Sted. Derfor er det et Gode, der bydes, og der er ikke i mindste Maade sket en Forringelse ved den Ændring, der er kommen ind fra Landstingets Side.

Berntsen: Jeg finder, at den Affattelse, som Lovforslagets § 9 har faaet i det andet Ting, er noget bedre end den, Paragraffen havde her i Tinget, og dog er jeg ikke sikker paa, at den endnu er affattet saaledes, at man vil undgaa Konflikter adskillige Steder mellem Kommunalbestyrelsen og den vedkommende Lærer. Jeg vilde anse det for mest naturligt, at Læreren ogsaa fremtidig fører dette Tilsyn med Skolernes Renholdelse, og at Kommunen efter bestemte Regler og Aftaler afholder Betalingen derfor. Saaledes er det ikke ifølge Forslaget. Efter det affatter Kommunalbestyrelsen en Vedtægt, og det er Kommunalbestyrelsen, der foranstalter Skolernes Renholdelse og fører Tilsyn dermed. Det kan blive ret vanskeligt for Kommunalbestyrelsen at udføre et saadant Tilsyn, men det er jo muligt, at den Vejledning, som jeg antager, at de vedkommende Kommunalraad og navnlig Skoledirektionerne og Skolekommissionerne ville faa fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, kan indeholde Bestemmelser om eller Henvisninger til, at Forholdet i Praksis kan afgøres saaledes, at det bliver Læreren, der som hidtil foranstalter Skolens Renholdelse mod en vis af Kommunen

fastsat Betaling. Det vilde jeg anse for den naturligste Ordning.

Der er dernæst en Bestemmelse om de private Skoler, hvor jeg ikke er rigtig klar over, hvorvidt den rækker. Det er Bestemmelsen i Slutningen af § 9. Hidtil har det været saaledes, at de private Skoler have været betragtede som Hjem og Undervisningen i dem som Hjemmeundervisning. Men man har nu draget de private Skoler ind under de samme Bestemmelser som den offentlige med Hensyn til Renholdelse osv. Jeg ved ikke, om Forslagets Bestemmelse i saa Henseende er at forstaa saaledes, at ved private Skoler forstaa man de Skoler, der ere anerkendte i Henhold til Lov af 30. September 1864, eller man forstaaer enhver Skole, hvori der undervises, og vi altsaa kunde drage saadanne Forhold, som at en Mand holder en Huslærer eller -lærerinde til sine Børn og tillader Nabofamilierne at sende deres Børn hen til Undervisning, med ind under dette Begreb. Det har hidtil ikke været betragtet som en privat Skole. Jeg ved derfor ikke, hvor vidt Lovforslaget rækker, og jeg anbefaler i saa Henseende ikke at gaa videre end højst nødvendigt, thi de private Skoler i hvert Fald, der ikke ere anerkendte i Henhold til Lov af 30. September 1864, have været betragtede som Hjem, hvor det offentlige ikke har mere at sige end i et hvert andet privat Hjem. Jeg anbefaler derfor Ministeren den største Varsomhed i Henseende til Udførelsen af Bestemmelserne angaaende de private Skoler.

Ordføreren (P. Madsen): Overfor den sidste ærede Taler (Berntsen) skal jeg udtale, at der er intet til Hinder for, at Kommunalbestyrelsen kan affinde sig med Læreren om at besørge Renholdelsen af Skolerne. Det var Tanken, da vi før havde Lovforslaget til Behandling henede, og der er intet til Hinder for, ja, Udvalget anser det endog for ønskeligt, at det kan ske ved Overenskomst med Lærerne, efter som denne Paragraf i Lovforslaget nu er affattet. Vanskelighederne, som det ærede Medlem mente, der kunde opstaa ved private Skoler, har Udvalget haft sin Opmærksomhed rettet paa, men man har haabet, at man nok ad praktisk Vej skal finde den rette Grænse, og man har i hvert Fald ikke ment, det vilde være rigtigt for en saadan ringe Tings Skyld at stille Ændringsforslag og faa Forslaget op i Landstinget igen.

Naar det ærede Medlem for Saks-